

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

יסודות בהנחיית קבוצות - 3279

תאריך עדכון אחרון 27-07-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית-השלמה למוסמך לבוגרי תחומים אחרים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אירית לוי פלדמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: irit.levy-feldman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: סמסטר ב' ימי ה': 16.00-17.00

מורי הקורס:

גב גילי גוטפריד,
ד"ר אירית לוי פלדמן,
גב נירית שריאל

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בלמידה תיאורטית של מושגי יסוד בתהליכים קבוצתיים. הלמידה תשלב התנסויות חווייתיות להדגמת התכנים התיאורטיים.

מטרות הקורס:

למידה של מושגים בסיסיים מעולם הנחיית הקבוצות והיכרות ראשונית עם תפקידי המנחה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות תהליכים קבוצתיים.

להכיר תופעות שמתקיימות בקבוצות כגון: חשיבת יחד והנחות בסיסיות
להתנסות בהנחיית קבוצה תוך כדי קבלת משוב קונסטרוקטיבי מהמשתתפים והמרצה

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: קריאה עצמית, דיונים, הצגה של וורבטים, הגשת תרגילים, הנחיית עמיתים וצפייה בסרטים וסרטונים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מהי קבוצה- מאפייני הקבוצה וסוגי קבוצות
הנחות בסיסיות בקבוצה
הגורמים הטיפוליים
תפקידים בקבוצה
שלבים בקבוצה
חשיבת יחד
קונפליקטים בקבוצה
התנגדות בקבוצה
תפקיד המנחה
סיום ופרידה

חומר חובה לקריאה:

שיעורים 1-2: מבוא לעבודה קבוצתית

רוזנסון, נ. (1997). מנחה הקבוצה. בתוך: נ. רוזנסון ול. נתן (עורכות). הנחיית קבוצות (עמ' 9-48). (ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי).

שיעור 3: תכנון והרכבת קבוצה

אורט, מ., וזילברמן, מ. (2011). מיומנויות הנחייה לקבוצות- מדריך למנחה (עמ' 11-35). קריית ביאליק: "אח

קסן, ל'. (1997) " סיווג ותכנון עבודה בקבוצות במסגרת התערבות ישירה בעבודה סוציאלית." חברה ורווחה, ט"ו(1), 43-62.

זיו ובהרב (2011) פרק 7: מתן משוב. בתוך: זיו, י., ובהרב, י'. מסע קבוצתי: המדריך למנחה קבוצות. (עמ' 93-96).

שיעור 4: סוגי קבוצות: תוכן ותהליך

פרל, ג' ופלד ע' (2007). פיתוח מודל מובנה לעבודה קבוצתית, רגישה לתהליכים בקבוצה. חברה ורווחה, 642 - 621. (4). ז"כ

Racine, N. M., Smith, A., Pelletier, W., Scott-Lane, L., Guilcher, G. M. T., & Schulte, F. (2018). Evaluation of a support group for parents of children hospitalized for cancer and hematopoietic stem cell transplantation. *Social Work with Groups*(4), 276-290. doi:

שיעור 5: שלבים בהתפתחות קבוצה

הגורמים הטיפוליים

יאלום, א' ולשץ מ' (2005). טיפול קבוצתי תאוריה ומעשה (עמ' 21-38). אור יהודה: הוצאת כנרת זמורה ביתן/מגנס

דור חיים, פ'. (2011). קבוצה ודינמיקה בראי הפסיכולוגיה החינוכית. פסיכולוגיה עברית

לוי, א. (2012). (עבודה סוציאלית בקבוצות עם פונים לשירותי רווחה. בתוך: מ. חובב, א. לונטל, וי. קטן) (עורכים). עבודה סוציאלית בישראל. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד -סדרת קו אדום. Trevithick, P. (2005). The knowledge base of groupwork and its importance within social work. *Groupwork*, 15(2), 80-107.

שיעור 6: תפקידים בקבוצה

זיו, י., ובהרב, י'. (2011). פרק 8: תפקידים פסיכולוגיים בקבוצה. בתוך: זיו, י., ובהרב, י'. מסע

קבוצתי: המדריך למנחה קבוצות. (עמ' 103-119). הוצאת גל מקנזי, ר.ק. וליוסלי, ו.ג. (1997). תפקידים חברתיים בקבוצות פסיכותרפיה. בתוך: נ. רוזנסון ול. נתן (עורכים). הנחיית קבוצות (עמ' 221-237). ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי.

שיעור 7-9: תפקיד המנחה

וינשטיין, ש., ורון, י. (2001). "למחוק את הזיכרון, את ההבנה ואת התשוקה": תרומת אי הידיעה לעבודת צוות טיפולי רב מקצועי. חברה ורווחה, כ"א (2), 195-212.

לוי, א'. (1996) "העבודה עם ה"העברה" בפרקסיס של הייעוץ הארגוני", אנליזה ארגונית 2.

גלינסקי, מ.ג', ושופלר ג' (1981) הבניית קו- הנחיה בהדרכה בעבודה סוציאלית. בתוך: נ. רוזנסון ול. נתן (עורכים) (קבוצות) (עמ' 385-397). ירושלים: המרכז לחינוך קהילתי ע"ש חיים ציפורי.

שיעורים 10-11: התנגדויות, קונפליקטים ועימותים
זיו, י., ובהרב, י. (2011). פרק 10: עימותים בקבוצה. בתוך: זיו, י., ובהרב, י. מסע קבוצתי: המדריך
למנחה קבוצות. (עמ' 139-150).
זיו, י., ובהרב, י. (2011). פרק 11: התנגדויות בקבוצה. בתוך: זיו, י., ובהרב, י. מסע קבוצתי:
המדריך למנחה קבוצות. (עמ' 151-160).

Nitsun, M. (1996). *The Anti-Group Destructive Forces in the Group and their Creative Potential*. 24(1), 7-20 London: Routledge.

שעור 12-13: תהליכי סיכום ופרידה

ביסון ר. (2018) מפגש אחרון ופרידה: תהליך הפרידה בסיום הטיפול הקבוצתי. מקבץ. כרך 23 (גיליון
2) 89-111.

באום נ. (2006) סיום מאולץ של קשר טיפולי. חברה ורווחה. (כו' 3). 355-375.

חומר לקריאה נוספת:

בנסון, ג.פ. (1992). יצירתיות בעבודה עם קבוצות. קריית ביאליק: "אח".
לב-ויזל, ר., קסן, ל. (2002). מסע של חוויות: פעילויות לקבוצה טיפולית. קריית ביאליק: "אח".
לונג, ס. (1995). תהליכים ומבנה של קבוצות קטנות. קריית ביאליק: "אח".
מק'מאנוס, ר. ו גנינס, ג. (2001). הנחייה בקבוצה. תרגילים מובנים לחיזוק המשפחה והקבוצה.
קרית- ביאליק: "אח".

Nims, R.N. (2002). *A collaborative psycho-educational group work training program for residential workers in the juvenile justice system*. *Journal for Specialists in Group Work*, 27(3), 287-298.

Ormont, L.R. (1980). *The Leader's role in resolving resistance to intimacy in the group setting*. *International Journal of Group Psychotherapy*, 34 (4) 381, 29-45.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 70 %
הגשת תרגילים 10 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 20 %

הצגת נושא בכיתה

מידע נוסף / הערות:

תרגיל- הסטודנטים יתבקשו לבנות תרגיל בהתייחס לנושא מסויים הקשור בתחום הנחיית קבוצות. הם יידרשו להעבירו בכיתה (בחלוקה לקבוצות בתלות בגודל הכיתה)

Disabled students are welcomed to address the lecturer in order to discuss their special needs and receive the appropriate aid.